

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 6CoPr/1/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7113216428
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 11. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viktória Midová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2016:7113216428.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viktórie Midovej a sudcov JUDr. Alexandra Husivargu a JUDr. Moniky Koščovej v spore žalobkyne : F. M. Š., narodená XX.X.XXXX, bytom v H., O. X, zastúpená JUDr. Ivanom Husárom, advokátom so sídlom v Košiciach, Vojenská 14, proti žalovanej : Stredná odborná škola železničná, so sídlom v Košiciach, Palackého 14, IČO: 35 570 563, zastúpená JUDr. Alexandrom Farkašovským, advokátom so sídlom v Košiciach, Pri jazdiarni 1, o náhradu mzdy, o odvolaniach žalobkyne a žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Košice I č.k. 40Cpr 1/2013-225 zo dňa 15.10.2015

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok v napadnutom vyhovujúcom výroku, ktorým bola žalovanej uložená povinnosť zaplatiť žalobkyni istinu 15 357,30 € a vo výroku o zamietnutí žaloby v časti uplatnenej náhrady mzdy za mesiac apríl 2010 vo výške 1054,50€.

V prevyšujúcej zamietavej časti, vo výroku o povinnosti žalovanej zaplatiť úroky z omeškania, vo výroku o trovách konania a o súdnom poplatku z r u š u j e rozsudok a v zrušenom rozsahu v r a c i a vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

Rozsudok zostáva nezmenený vo výroku o zastavení konania a vo vyhovujúcom výroku, ktorým bola žalovanej uložená povinnosť zaplatiť žalobkyni istinu 12 497,50 € titulom náhrady mzdy za obdobie od 6.5.2010 do 30.4.2011.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Košice I (ďalej len súd prvej inštancie alebo len súd) rozsudkom označeným v záhlaví rozhodol nasledovne:

„Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni 27.854,80 EUR a 9% úrok z omeškania zo sumy 1.054,45 EUR od 1.9.2010 do zaplataenia, od 1.10.2010 do zaplataenia, od 1.11.2010 do zaplataenia, od 1.12.2010 do zaplataenia, od 1.1.2011 do zaplataenia, od 1.2.2011 do zaplataenia, od 1.3.2011 do zaplataenia, od 1.4.2011 do zaplataenia, zo sumy 1.058 EUR od 1.3.2011 do zaplataenia, od 1.4.2011 do zaplataenia, od 1.5.2011 do zaplataenia, 9,25% úrok z omeškania zo sumy 1.058 EUR od 1.6.2011 do zaplataenia, od 1.7.2011 do zaplataenia, od 1.8.2011 do zaplataenia, od 1.9.2011 do zaplataenia, od 1.10.2011 do zaplataenia, od 1.11.2011 do zaplataenia, od 1.12.2011 do zaplataenia, od 1.1.2012 vo výške 9,25%, vo výške 9% od 1.2.2012 do zaplataenia, zo sumy 1.131,50 EUR 9% úrok od 1.3.2012 do zaplataenia, od 1.4.2012 do zaplataenia, zo sumy 330,74 EUR 9% úrok z omeškania od 1.5.2012 do zaplataenia, od 1.6.2012 do zaplataenia, od 1.7.2012 do zaplataenia, od 1.8.2012 do zaplataenia, od 1.9.2012 do zaplataenia, od 1.10.2012 do zaplataenia, vo výške 8,75% od 1.9.2012 do zaplataenia, od 1.10.2012 do zaplataenia, od 1.11.2012 do zaplataenia, od 1.12.2012 do zaplataenia, od 1.1.2013 do zaplataenia, od 1.2.2013 do zaplataenia, od 1.3.2013 do zaplataenia, od 1.4.2013 do zaplataenia, od 1.5.2013 do zaplataenia a od 1.6.2013 do zaplataenia v lehote do 15 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku.

V späťvzatej časti konanie z a s t a v u j e .

V prevyšujúcej časti návrh z a m i e t a .

Žalovaný je povinný nahradiť žalobcovi trovy konania vo výške 8.882,95 EUR na účet právneho zástupcu žalobkyne JUDr. Ivan Husár, advokát, advokátska kancelária so sídlom Vojenská 14, Košice do 15 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku.

Žalovaný je povinný zaplatiť súdny poplatok za návrh vo výške 1722,- EUR na účet Okresného súdu Košice I do 15 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku.“

2. Rozhodol tak o nároku žalobkyne na náhradu mzdy za obdobie od 1.4.2010 do 30.6.2010 titulom prekážok v práci na strane žalovanej z dôvodu neprideľovania práce a od 1.7.2010 do 30.4.2013 titulom neplateného rozviazania pracovného pomeru výpoveďou zo dňa 22.3.2010.

3. Rozhodol tak po zistení, že rozsudkom Okresného súdu Košice I č.k. 40C 178/2010-96 zo dňa 7.6.2012 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach č.k. 6 Co 269/2012-115 zo dňa 19.3.2013, ktoré nadobudli právoplatnosť dňa 19.4.2013, bolo určené, že výpoveď z pracovného pomeru zo dňa 22.3.2010 daná žalovanou žalobkyňou je neplatná a nárok žalobkyne v časti náhrady mzdy bol vylúčený na samostatné konanie. Žalobkyňa listom doručeným žalovanej dňa 6.5.2010 oznámila, že trvá na tom, aby ju žalovaná ďalej zamestnávala. Žalovaná žalobkyňu počas výpovednej lehoty od 1.4.2010 neprideľovala prácu domnievajúc sa, že k skončeniu pracovného pomeru došlo dohodou k 31.3.2010. Žalobkyňa bola v evidencii uchádzačov o zamestnanie od 1.4.2010 do 20.2.2012, pričom jej nebola ponúknutá žiadna práca a od 21.2.2012 jej bol priznaný starobný dôchodok vo výške 651,80 € mesačne. Po skončení konania o neplatnosť výpovede žalovaná žalobkyňu prácu neprideľovala a z toho dôvodu jej vyplatila za obdobie od 1.5.2013 do 31.8.2013 náhradu mzdy v celkovej výške 4.712 €. Dňa 31.5.2013 bola daná žalobkyňou opätovne výpoveď z pracovného pomeru a bolo jej vyplatené aj odchodné podľa § 76a Zákonníka práce vo výške 2.263 €. Z potvrdení žalovanej súd zistil, že priemerný mesačný plat žalobkyne za rok 2009 predstavoval 1.122,08 € a za rok 2010 1.211 €. Žalovaná evidovala skončenie pracovného pomeru so žalobkyňou dňom 31.3.2010 a v súvislosti so skončením pracovného pomeru jej bolo vyplatené odstupné vo výške 3.080 €. V roku 2012 žalobkyňa nemala žiadne príjmy a v roku 2013 jej bolo vyplatené dvojmesačné odchodné vo výške 2.422 € a náhrada mzdy vo výške 4.712 €.

4. Právne vec posudzoval podľa Zákonníka práce (zákon č. 311/2001 Z.z.) v znení účinnom do 31.8.2011 vychádzajúc z ust. § 252g ods. 1 Zákonníka práce, v zmysle ktorého právne úkony urobené pred 1.9.2011 (v prejednávanej veci výpoveď daná dňa 22.3.2010) a nároky ktoré z nich vznikli, sa posudzujú podľa právnej úpravy účinnej do 31.8.2011. Na prejednanú vec aplikoval ustanovenia § 79 ods. 1, 2, § 134 ods. 1, 2, § 142 ods. 1 a § 1 ods. 1 a 4 v spojení s ustanoveniami § 100, § 101, § 559, § 563 a § 517 Občianskeho zákonníka, ako aj § 10c nariadenia vlády 87/1995 Zb. Dospel k záveru, že žalobkyňu patrí náhrada mzdy titulom neplateného rozviazania pracovného pomeru (už) od 6.5.2010, keďže vtedy oznámila žalovanej, že trvá na ďalšom zamestnaní. Táto náhrada jej patrí až do 30.4.2013, kedy bola výpoveď z pracovného pomeru určená súdom za neplatnú. Za obdobie od 1.4.2010 do 30.6.2010 teda nepatrí jej náhrada mzdy titulom prekážok v práci na strane žalovanej. Pokiaľ jej priznal náhradu mzdy za obdobie od 6.5.2010, vychádzal z priemerného mesačného zárobku žalobkyne za rok 2010 v sume 1.054,50 €, za rok 2011 v sume 1.058 €, za rok 2012 v sume 1.131,50 € a za rok 2013 v sume 1.178 €, ktorý určil tak, že vychádzal z priemerného mesačného zárobku zástupkyne pre technicko-ekonomický úsek v zmysle návrhu žalobkyne, keďže žalovaný sám vypočítal priemerný zárobok žalobkyne za rok 2010 sumou 1.211 €. Priemerný mesačný zárobok súd ustálil ako priemerný mesačný zárobok, na ktorý by žalobkyňa mala nárok po ukončení neplatne skončeného pracovného pomeru, t.j. podľa posledného pracovného zaradenia žalobkyne, predchádzajúceho výkonu funkcie riaditeľky - funkcie zástupkyne pre ekonomický úsek. Keďže doba náhrady mzdy prevyšovala 12 mesiacov a žalovaná žiadala znížiť, resp. nepriznať náhradu mzdy za čas presahujúci 12 mesiacov, súd sa zaoberal posudzovaním dôvodnosti tejto námietky a dospel k záveru, že je čiastočne dôvodná. Plnú náhradu mzdy priznal žalobkyňu od 6.5.2010 do 28.2.2012, t.j. za 22 mesiacov. Za rok 2010 takto priznal alikvotnú časť za obdobie od 6.5.2010 do 31.5.2010 za 26 dní, spolu 884 € a za obdobie od 1.6.2010 do 31.12.2010 za 7 mesiacov po 1.054,50 €, spolu 7.381,50 €. Za rok 2011 priznal za 12 mesiacov po 1.058 €, spolu 12.696 € a za

dva mesiace roku 2012 po 1.131,50 €, spolu 2.226 €. Celkovo takto priznal za obdobie od 6.5.2010 do 28.2.2012 sumu 23.224,50 € a od 1.3.2012 do 30.4.2013 náhradu mzdy znížil vzhľadom na žalobkyňou poberaný starobný dôchodok. K zníženiu z titulu poberania starobného dôchodku pristúpil aj z toho dôvodu, že žalobkyňa nepreukázala, že by si aktívne hľadala zamestnanie a teda nepreukázala vôľu byť zamestnaná. Žalobkyni takto za obdobie od 1.3.2012 do 30.4.2013 priznal celkovo sumu 4.630,30 €, t.j. sumu mesačne vo výške 330,74 €, ktorá predstavovala rozdiel medzi priemerným zárobkom a priznaným dôchodkom. Zároveň konštatoval, že ak by nedošlo k zníženiu náhrady mzdy, vznikol by žalobkyni nárok v sume 16.027 €, t.j. za rok 2012 10 x 1.131,50 € a za rok 2013 4 x 1.178 €. Celkovo takto priznal žalobkyni za obdobie od 6.5.2010 do 30.4.2013 náhradu mzdy vo výške 27.854,80 € (23.224,50 € + 4.630,30 €).

5. Vzhľadom na námietku vznesenú žalovanou považoval nárok na náhradu mzdy za mesiac apríl 2010 za premlčaný z dôvodu, že mzda za mesiac apríl bola splatná dňa 11.5.2010 a žalobkyňa si uplatnila nárok na náhradu mzdy za obdobie od 1.4.2010 do 5.5.2010 až písomným podaním doručeným súdu dňa 29.5.2013. V pôvodnej žalobe zo dňa 14.5.2010 si uplatnila nárok na náhradu mzdy až od 6.5.2010 do právoplatného skončenia konania o neplatnosť výpovede. Vzhľadom na márne uplynutie trojročnej premlčacej doby, pokiaľ ide o náhradu mzdy za mesiac apríl 2010 dňa 11.5.2013 a žalovanou vznesenú námietku premlčania, v tejto časti žalobu zamietol.

6. Pokiaľ žalovaná žiadala nepriznať náhradu mzdy za dobu presahujúcu 12 mesiacov z dôvodu porušenia dobrých mravov žalobkyňou, ktorého konania sa dopustila falšovaním listiny, hrubým správaním na Rade rodičov a uzatváraním nevýhodných zmlúv pre žalovanú, súd poukázal na to, že uvedené skutočnosti mohli byť dôvodom pre skončenie pracovného pomeru žalobkyne u žalovanej, ak by dosiahli intenzitu porušenia predpokladanú zákonom. Keďže však žalovaná neskončila z týchto dôvodov pracovný pomer so žalobkyňou, súd dospel k záveru, že uvedené skutočnosti neboli preukázané do tej miery, aby oprávňovali žalovanú skončiť s ňou pracovný pomer, a preto nemôžu byť ani dôvodom pre zníženie, resp. nepriznanie náhrady mzdy titulom neplatného skončenia pracovného pomeru.

7. Vzhľadom na omeškanie žalovanej s plnením náhrady mzdy súd priznal žalobkyni aj úrok z omeškania z jednotlivých súm náhrad tak, ako boli žalobkyňou uplatnené.

8. V časti o zaplatenie 2.263 € s príslušenstvom titulom odchodného došlo k späťvzatiu žaloby, preto žalobu v tejto časti zastavil.

9. V celej prevyšujúcej časti, t.j. nad priznanú sumu a nad sumu, v ktorej došlo k späťvzatiu, žalobu ako nedôvodnú zamietol.

10. O trovách konania rozhodol v zmysle ust. § 142 ods. 3 O.s.p. a priznal ich plnú náhradu žalobkyni.

11. O povinnosti žalovanej zaplatiť súdny poplatok z návrhu rozhodol podľa ust. § 2 ods. 2 v spojení s ust. § 4 ods. 2 písm. d/ zákona 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov.

12. Proti tomuto rozsudku v zákonnej lehote podali odvolanie žalobkyňa a žalovaná.

13. Žalobkyňa podala odvolanie proti výroku o zamietnutí návrhu v prevyšujúcej časti a proti výroku o trovách konania z dôvodov podľa ust. § 205 ods. 2 písm. a/, d/ a f/ O.s.p. Navrhla zmeniť napadnutý rozsudok tak, že súd zaviazal žalovanú na zaplatenie celej žalovanej sumy 40.476,50 € s príslušenstvom a na náhradu trov prvoinštančného konania v sume 13.154,08 € a trov odvolacieho konania v sume 414,39 €. Namietala nepreskúmateľnosť rozsudku v časti krátenia náhrady mzdy za obdobie od 1.3.2012 do 30.4.2013, konkrétne pokiaľ ide o určenie sumy 330,74 €, ktorá predstavuje krátenú náhradu mzdy za uvedené obdobie a má predstavovať rozdiel medzi priemerným zárobkom žalobkyne a priznaným dôchodkom. Rozdiel medzi dôchodkom žalobkyne a jej priemerným mesačným zárobkom totiž v roku 2012 predstavoval 479,70 € mesačne (1.131,50 € - 651,80 €) a za rok 2013 sumu 526,20 € (1.178 € - 651,80 €). Zároveň však v tejto časti namietala nesprávne právne posúdenie, ak súd dospel k záveru, že dôvodom pre krátenie náhrady mzdy je priznanie starobného dôchodku, pretože nie je vylúčený súbeh pracovného pomeru a starobného dôchodku. V prípade školstva ide o bežný štandard a aj v súčasnosti žalovaná zamestnáva poberateľov starobného dôchodku. Žalobkyňa mala záujem o výkon

pracovnej činnosti napriek priznanému starobnému dôchodku, čo vyplýva aj z tej skutočnosti, že po právoplatnom rozhodnutí súdu o neplatnom skončení pracovného pomeru chcela u žalovanej naďalej pracovať, čo jej však opätovne bolo znemožnené. Trvá preto na priznaní plnej náhrady mzdy aj za obdobie od 1.3.2012 do 30.4.2013 (za rok 2012 vo výške priemerného zárobku 1.131,50 € a za rok 2013 vo výške priemerného zárobku 1.178 €). Namietala aj nepriznanie náhrady mzdy za obdobie od 1.4.2010 do 6.5.2010, za ktoré si ho uplatnila titulom náhrady mzdy z dôvodu prekážok v práci na strane zamestnávateľa. Niet žiadnych prekážok, prečo by si tento nárok nemohla uplatniť spolu s nárokom na náhradu mzdy titulom neplatného skončenia pracovného pomeru. Aj za toto obdobie trvala na priznaní náhrady mzdy, vychádzajúc z priemerného zárobku za rok 2010 vo výške 1.054,50 €. Nakoniec nesúhlasila ani s výškou priznaných trov právneho zastúpenia poukazujúc na skutočnosť, že od začiatku predmetom konania bola nielen neplatnosť skončenia pracovného pomeru, ale aj náhrada mzdy.

14. Žalovaná podala odvolanie podľa jeho obsahu proti vyhovujúcemu výroku, ktorým súd priznal náhradu mzdy za obdobie presahujúce 12 mesiacov z dôvodov podľa ust. § 205 ods. 2 písm. d/ a f/ O.s.p. a navrhla rozsudok zmeniť a za čas prevyšujúci 12 mesiacov náhradu nepriznať alebo zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Vytýkala súdu, že neakceptoval jej návrh na zníženie, resp. nepriznanie náhrady mzdy z dôvodu hrubého porušenia dobrých mravov žalobkyňou počas jej pôsobenia u žalovanej. Zopakovala, že žalobkyňa nepravdivo uviedla v prihláške na druhú kvalifikačnú skúšku dĺžku pedagogickej praxe a navyše túto podpísala sama namiesto štatutárneho zástupcu, ktoré skutočnosti boli preukázané aj v trestnom konaní, ktoré bolo zastavené z dôvodu, že v tom čase takýto skutok nebol trestným činom. Ďalším konaním hrubo porušujúcim dobré mravy bolo správanie sa žalobkyne počas mimoriadneho zhromaždenia rodičov žiakov a pedagógov, ktoré bolo vyhodnotené ako priestupok proti občianskemu spolunažívaniu. Nakoniec počas jej pôsobenia ako riaditeľky boli vykonané rekonštrukčné práce na sociálnych zariadeniach na prízemí budovy školy, pričom odborným posudkom bol zistený rozdiel skutočne vykonaných a deklarovovaných vykonaných prác v sume 13.625,85 € v neprospech žalovanej. Samotná skutočnosť, že žalovaná s ňou neskončila pracovný pomer z dôvodu porušenia pracovných povinností, nie je obhájiteľný dôvod, prečo by uvedené skutky nemali byť zohľadnené pri rozhodovaní o nepriznaní, resp. znížení náhrady mzdy. Žalovaná sa domnieva, že sfaľovanie podpisu štatutárneho zástupcu krajského školského úradu, uvedenie nepravdivej dĺžky pedagogickej praxe, uzatváranie nevýhodných zmlúv pre žalovanú, ako aj neprípustné vystúpenie žalobkyne na mimoriadnom zhromaždení rodičov žiakov a pedagógov majú intenzitu hrubého porušenia pracovnej disciplíny. Odhliadnuc od vyššie uvedeného trvala na tom, že po priznaní starobného dôchodku žalobkyňa nemá nárok na náhradu mzdy, nakoľko začala poberať starobný dôchodok a neprejavila záujem pracovať a ani si nehľadala prácu. Nakoniec namietala priznanie úrokov z omeškania, keďže Zákonník práce takýto inštitút neupravuje a ust. § 4 ods. 1 síce zakotvuje subsidiárnu pôsobnosť všeobecnej časti Občianskeho zákonníka, avšak iba vo vzťahu k prvej časti Zákonníka práce, pričom predmetné pracovnoprávne vzťahy sú upravené v jeho ôsmej časti. Nie je preto možný tak extenzívny výklad o zakotvení subsidiárnej pôsobnosti Občianskeho zákonníka, ako ho použil prvostupňový súd v napádanom rozhodnutí. Nakoniec nesúhlasila ani s priznaním trov konania žalobkyňi jednak z dôvodu nesprávne určenej tarifnej hodnoty veci, ale aj z dôvodu priznania aj neúčelných trov za úkon porada s klientom.

15. Žalovaná vo vyjadrení k odvolaniu žalobkyne uviedla, že žalobkyňa nemá vôbec nárok na náhradu mzdy od 1.3.2012, nakoľko bola už poberateľkou starobného dôchodku a tým, že si nehľadala prácu, neprejavila záujem pracovať. Súhlasila s výrokom súdu, ktorým zamietol nárok na náhradu mzdy titulom prekážok v práci na strane zamestnávateľa, nakoľko nároky zamestnanca, s ktorým zamestnávateľ neplatne skončil pracovný pomer, sú osobitne upravené. V časti trov konania trvala na podanom odvolaní.

16. Žalobkyňa vo vyjadrení k odvolaniu žalovanej uviedla, že vzhľadom na obsah odvolania žalovaná nespochybňuje správnosť výpočtu priemernej náhrady mzdy, ale dobu, za ktorú bola náhrada mzdy žalobkyňi priznaná, keďže trvá na nepriznaní náhrady za dobu prevyšujúcu 12 mesiacov a zároveň od doby poberania starobného dôchodku a namietala aj priznané príslušenstvo. V súvislosti s aplikáciou § 79 ods. 2 Zákonníka práce uviedla, že od neplatného skončenia pracovného pomeru nikde nepracovala, nevykonávala podnikateľskú činnosť a až do priznania starobného dôchodku bola evidovaná na úrade práce. Adekvátnu prácu sa jej nepodarilo získať, najmä z dôvodu, že bola z práce prepustená a že sa súdi so svojim zamestnávateľom. Nájsť prácu bolo obtiažne aj z toho dôvodu, že bola v pred dôchodkovom

veku. Dôkazom o tom, že mala záujem pracovať, je aj list zo dňa 8.5.2013, ktorým žalobkyňa žiadala žalovanú o pridelovanie práce po právoplatnom určení neplatnosti výpovede z pracovného pomeru, danej jej dňa 22.3.2010. Za tejto situácie neexistuje dôvod pre krátenie alebo nepriznanie náhrady mzdy žalobkyni v časti presahujúcej 12 mesiacov. Dôvodom pre krátenie alebo nepriznanie náhrady mzdy nie je ani začatie poberania dôchodku. Súbeh dôchodku a príjmu z pracovného pomeru v podmienkach právneho poriadku Slovenskej republiky nie je vylúčený. Pokiaľ ide o priznanie úrokov z omeškania, poukázala na ustálenú a jednotnú súdnu prax, v zmysle ktorej zamestnanec má právo na úroky z omeškania za omeškanie zamestnávateľa s plnením náhrady mzdy pri neplatnom skončení pracovného pomeru, a to aj od účinnosti zákona 311/2001 Z.z. Pokiaľ Zákonník práce odkazuje na všeobecné ustanovenia Občianskeho zákonníka, tieto sa nenachádzajú len v prvej časti Občianskeho zákonníka (§ 1 až § 122), ale tiež v ustanoveniach § 488 až § 587 Občianskeho zákonníka, t.j. v prvej hlave ôsmej časti, upravujúcej záväzkové právo, kde je zaradené aj ustanovenie § 517 Občianskeho zákonníka. Poukázala na jednotnú judikatúru súdov v otázke priznávania úrokov z omeškania spolu s náhradou mzdy. K tvrdeniam žalovanej o dĺžke praxe žalobkyne 4 roky a 5 mesiacov uviedla, že v oznámení o výške a zložení funkčného platu zo dňa 3.1.2006 žalobkyni krajský školský úrad započítal 20 rokov a 242 dní pedagogickej praxe z celkovej praxe 30 rokov. K prihláške na druhú kvalifikačnú skúšku uviedla, že žalovaná bola neštátnou školou a v tom prípade nebolo potrebné jej podpísanie, resp. schválenie krajským štátnym úradom. Schválením prihlášky bolo zaradenie na vzdelávanie, a to v prípade žalobkyne krajský štátny úrad urobil bez akýchkoľvek výhrad. K tvrdení petíciou rodičov po mimoriadnom zhromaždení rodičov žalobkyňa uviedla, že pokiaľ by takáto petícia existovala a bola doručená žalovanej, postupovalo by sa v zmysle smernice na zabezpečenie postupu pri vybavovaní sťažností a petícií. Počas pôsobenia žalobkyne vo funkcii riaditeľky nebola doručená žiadna petícia, preto sa k nej žalobkyňa nevie vyjadriť a ani nadriadený orgán - krajský školský úrad neinformoval o takejto petícii. Pokiaľ ide o rekonštrukčné práce sociálnych zariadení u žalovanej, tieto boli ukončené vo februári 2010 a za kontrolu ich realizácie bol zodpovedný správca budovy, ktorý bol priamo podriadený zástupkyni pre technicko-ekonomický úsek. Žalobkyňa sama pri osobnej kontrole zistila závažné nedostatky, z ktorého dôvodu bol prizvaný dodávateľ na rokovanie a bol vyzvaný na odstránenie väd, pričom ďalšie rokovania mal zabezpečiť nastupujúci riaditeľ. K odvolacím námietkam ohľadne priznaných trov právneho zastúpenia uviedla, že všetky účtované úkony právnej služby boli riadne preukázané. Pokiaľ súd vychádzal z tarifnej hodnoty veci 30.117,80 €, postupoval správne, nakoľko v priebehu konania žalovaná uhradila žalobkyni časť žalovanej sumy 2.263 €, a preto v tejto časti konanie zastavil.

17. Vyjadrenia k odvolaniam boli doručené právnym zástupcom strán sporu dňa 19.2.2016 (právnemu zástupcovi žalobkyne) a dňa 22.2.2016 (právnemu zástupcovi žalovanej).

18. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd (§34 CSP) prejednal odvolania žalobkyne a žalovanej ako podané včas oprávnenými osobami proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia pojednávania v zmysle ust. § 385 ods. 1 CSP a contrario v rozsahu vyplývajúcom z ust. §§ 379 a 380 CSP a z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov (§ 205 ods. 2 písm. a/, d/ a f/ O.s.p. v spojení s ust. § 470 ods. 2 prvej vety CSP, v CSP odvolacie dôvody v zmysle ust. § 365 ods. 1 písm. b/, f/, h/) a dospel k záveru, že odvolania sú čiastočne dôvodné.

19. Vychádzajúc z obsahu odvolania žalovanej, ktorým napáda vyhovujúcu časť rozsudku, avšak iba v časti priznania náhrady mzdy za čas presahujúci 12 mesiacov, t.j. od 1.5.2011 do 30.4.2013 aj s odkazom na svoje podanie zo dňa 5.3.2015, predmetom odvolacieho prieskumu nebol rozsudok vo vyhovujúcej časti ohľadne priznaného nároku na náhradu mzdy za obdobie od 6.5.2010 do 30.4.2011, pokiaľ ide o istinu (12 497,50 €) a ani výrok o zastavení konania, proti ktorému odvolanie nebolo podané.

20. Predmetom odvolacieho konania teda nebol rozsudok v časti, ktorým bola žalobkyni priznaná náhrada mzdy za obdobie od 6.5.2010 do 30.4.2011 v sume 12.497,50 €. Táto suma predstavuje priznanú náhradu mzdy za mesiac máj 2010 vo výške 884 €, za mesiace jún až december 2010, t.j. 7 x po 1.054,50 €, t.j. 7.381,50 € a za mesiace január až apríl 2011, t.j. 4 x po 1.058 €, t.j. 4.232 €. V tejto časti istiny rozsudok nadobudol právoplatnosť, rovnako aj výrok o zastavení konania.

21. Predmetom odvolacieho prieskumu tak zostal rozsudok vo vyhovujúcom výroku v časti istiny 15.357,30 €, ktorá predstavuje priznanú náhradu mzdy od 1.5.2011 do 30.4.2013 (za máj až december 2011 8 x po 1.058 €, za január a február 2012 2 x po 1.131,50 € a za obdobie od 1.3.2012 do 30.4.2013

14 x po 330,74€), vo výroku o úrokoch z omeškania a zamietavý výrok rozsudku, t.j. ktorým došlo k zamietnutiu náhrady mzdy za obdobie od 1.4.2010 do 6.5.2010, ako aj k zamietnutiu náhrady mzdy od 1.3.2012 do 30.4.2013 nad priznaný rozsah (vo výške rozdielu medzi poberaným starobným dôchodkom a priemernou mzdou), ako aj súvisiace výroky o trovách konania a súdnom poplatku.

22. Rozsudok je v napadnutej vyhovujúcej časti, ktorým bola žalovaná zaviazaná zaplatiť žalobkyni 15.357,30 € titulom náhrady mzdy za obdobie od 1.5.2011 do 30.4.2013 (správne 19.4.2013, kedy nadobudol právoplatnosť rozsudok o určení neplatnosti výpovede z pracovného pomeru) a vo výroku o zamietnutí žaloby v časti náhrady mzdy za obdobie od 1.4.2010 do 30.4.2010 vecne správny, preto ho v tejto časti odvolací súd v zmysle ust. § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

23. V prevyšujúcej zamietavej časti, t.j. vo výroku o zamietnutí žaloby v časti náhrady mzdy za obdobie od 1.5.2010 do 6.5.2010 a v časti náhrady mzdy za obdobie od 1.3.2012 do 30.4.2013 a vo výroku o úrokoch z omeškania, ako aj v súvisiacich výrokoch o trovách konania a súdnom poplatku odvolací súd zrušil rozsudok v zmysle ust. § 389 ods. 1 písm. c/ CSP a v zrušenom rozsahu vracia vec súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 391 ods. 1 CSP).

24. Rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach dňa 15. novembra 2016 o 12.50 hod. v pojednávacej miestnosti č. dverí 202, 2. poschodie, pričom miesto a čas verejného vyhlásenia rozhodnutia boli zverejnené dňa 8. novembra 2016 na úradnej tabuli Krajského súdu v Košiciach v zmysle ust. § 219 ods. 1, 3 CSP.

25. Žalobkyňa podala odvolanie dňa 5.1.2016 a žalovaná dňa 4.1.2016, t.j. za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku.

26. V zmysle ust. § 470 ods. 1 CSP, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti (1.7.2016).

27. Podľa ust. § 470 ods. 2 prvej vety CSP, právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

28. Žalobkyňa a žalovaná namietajú odvolacie dôvody podľa ust. § 205 ods. 2 písm. a/, d/ a f/ O.s.p., t.j. v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 (žalobkyňa konkrétne namieta odňatie možnosti konať pred súdom v dôsledku nepreskúmateľnosti rozsudku), súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

29. V zmysle CSP účinného v čase rozhodovania odvolacieho súdu (§ 470 ods. 1 CSP) ide o odvolacie dôvody podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b/, f/ a h/.

30. Odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b/ CSP (§ 205 ods. 2 písm. a/ O.s.p. v spojení s ust. § 221 ods. 1 písm. f/) je naplnený vtedy, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Tento odvolací dôvod je potrebné vykladať eurokonformne s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorá predpokladá, že v tomto prípade ide o porušenie procesných práv. Ochrana ohrozených alebo porušených práv a právom chránených záujmov musí byť spravodlivá a účinná tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty. Právna istota je stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít a ak takejto ustálenej rozhodovacej praxe niet, aj stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý spravodlivo.

31. Odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. f/ CSP (§ 205 ods. 2 písm. d/ O.s.p.) je v súdnej praxi vykladaný tak, že musí ísť o také skutkové zistenia, na základe ktorých súd prvej inštancie vec posúdil po právnej stránke a ktoré nemajú v podstatnej časti oporu vo vykonanom dokazovaní. Skutkové zistenia nezodpovedajú vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s ust. § 191 CSP (do 30.6.2016 s ust. § 132 O.s.p.), a to vzhľadom na to, že súd vzal do úvahy len skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo z prednesov strán nevyplývali, ani inak nevyšli počas konania najavo

alebo opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo vyšli počas konania najavo.

32. Nesprávne sú aj také skutkové zistenia, ktoré súd prvej inštancie založil na chybnom hodnotení dôkazov. Typovo ide o situáciu, kde je logický rozpor v hodnotení dôkazov, prípadne poznatkov, ktoré vyplynuli z prednesov strán alebo ktoré vyšli najavo inak z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, eventuálne vierohodnosti alebo ak výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z ust. § 192, § 193 a § 205 CSP (do 30.6.2016 z ust. § 133 až 135 O.s.p.).

33. K odvolaciemu dôvodu podľa ust. § 365 ods. 1 písm. h/ CSP (§ 205 ods. 2 písm. f/ O.s.p.) odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením je omyl súdu pri aplikácii práva na správne zistený skutkový stav. O omyl v aplikácii práva ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal použiť alebo ak použil síce správny právny predpis, ale nesprávne ho interpretoval na daný prípad.

34. Odvolací súd dospel k záveru, že tieto odvolacie dôvody nie sú naplnené, pokiaľ ide o potvrdenú časť rozsudku a pokiaľ ide o zrušenú časť rozsudku, je naplnený odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. h/ CSP (§ 205 ods. 2 písm. f/ O.s.p.).

35. Predmetom konania je nárok na náhradu mzdy žalobkyne z dôvodu prekážok v práci na strane žalovanej ako zamestnávateľa za obdobie od 1.4.2010 do 30.6.2010, kedy žalovaná počas výpovednej doby žalobkyni neprideľovala prácu a neumožňovala jej tak dosahovať zárobok a nárok na náhradu mzdy titulom neplatného skončenia pracovného pomeru za obdobie od 1.6.2010 do 19.4.2013, kedy nadobudol právoplatnosť rozsudok súdu o určení neplatnosti výpovede, resp. až do 30.4.2013 v zmysle žaloby.

36. Súd žalobu v časti nároku na náhradu mzdy za obdobie od 1.4.2010 do 30.4.2010 zamietol z dôvodu premlčania, keďže náhrada mzdy za mesiac apríl bola splatná 11.5.2010 a žalobkyňa si nárok na náhradu mzdy za tento mesiac uplatnila až podaním doručeným súdu dňa 29.5.2013, teda po uplynutí zákonom stanovenej trojročnej premlčacej doby dňom 12.5.2013. Žalovaná vznesla námietku premlčania uplatneného nároku, a preto súd správne žalobu v tejto časti zamietol. Keďže rozhodnutie súdu v tejto časti je vecne správne, odvolací súd rozsudok vo výroku o zamietnutí žaloby titulom náhrady mzdy za mesiac apríl 2010 (1054,50 €) s príslušenstvom ako vecne správny podľa ust. § 387 ods. 1 CSP potvrdil a odkazuje na odôvodnenie rozsudku ohľadne tohto nároku, s ktorým sa stotožňuje. V tomto rozsahu je odvolanie žalobkyne nedôvodné.

37. Pokiaľ ide o nárok na náhradu mzdy za obdobie od 1.5.2010 do 5.5.2010, súd prvej inštancie rozhodol vecne nesprávne, pokiaľ žalobu v tejto časti zamietol a jeho rozhodnutie ohľadne tejto časti nároku vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

38. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že výpoveď z pracovného pomeru bola žalobkyni doručená dňa 22.3.2010 a trojmesačná výpovedná doba začala plynúť dňom 1.4.2010 a uplynula dňom 30.6.2010. Žalovaná žalobkyňu počas celej výpovednej doby nezamestnávala, čo taktiež nebolo v konaní sporným. Za toto obdobie preto patrí žalobkyni náhrada mzdy podľa ust. § 142 ods. 3 Zákonníka práce v znení účinnom do 31.8.2011.

39. Podľa ust. 142 ods. 3 Zákonníka práce v znení účinnom do 31.8.2011 v zmysle prechodného ustanovenia § 252g ods. 1 Zákonníka práce účinného od 1.9.2011 (ďalej len Zákonník práce) ak nemohol zamestnanec vykonávať prácu pre iné prekážky na strane zamestnávateľa, ako sú uvedené v ods. 1 a 2, zamestnávateľ mu poskytne náhradu mzdy v sume jeho priemerného zárobku.

40. Súdna prax je zhodne ustálená v závere, že pokiaľ zamestnávateľ počas výpovednej doby neprideľuje prácu zamestnancovi a znemožňuje mu tak dosiahnuť mzdu za vykonanú prácu, vzniká mu povinnosť vyplatiť mu náhradu mzdy v zmysle ust. § 142 ods. 3 Zákonníka práce, t.j. z dôvodu prekážok na strane zamestnávateľa. Náhrada mzdy patrí zamestnancovi v sume jeho priemerného zárobku, ktorý sa zisťuje v zmysle ust. § 134 cit. Zákonníka práce.

41. Podľa ust. § 134 ods. 1,2,3 Zákonníka práce priemerný zárobok na pracovnoprávne účely (ďalej len "priemerný zárobok") zisťuje zamestnávateľ zo mzdy zúčtovanej zamestnancovi na výplatu v rozhodujúcom období a z obdobia odpracovaného zamestnancom v rozhodujúcom období. Rozhodujúcim obdobím je kalendárny štvrťrok predchádzajúci štvrťroku, v ktorom sa zisťuje priemerný zárobok. Priemerný zárobok sa zisťuje vždy k prvému dňu kalendárneho mesiaca nasledujúceho po rozhodujúcom období a používa sa počas celého štvrťroka, ak tento zákon neustanovuje inak. Ak zamestnanec v rozhodujúcom období neodpracoval aspoň 22 dní alebo 170 hodín, používa sa namiesto priemerného zárobku pravdepodobný zárobok. Pravdepodobný zárobok sa zistí zo mzdy, ktorú zamestnanec dosiahol od začiatku rozhodujúceho obdobia, alebo zo mzdy, ktorú by zrejme dosiahol.

42. V zmysle ust. § 134 ods. 4 Zákonníka práce priemerný zárobok sa zisťuje ako priemerný hodinový zárobok. Ak sa podľa pracovnoprávnych predpisov mal použiť priemerný mesačný zárobok, postupuje sa tak, že priemerný hodinový zárobok sa vynásobí priemerným počtom pracovných hodín pripadajúcich v roku na jeden mesiac podľa týždenného pracovného času zamestnanca.

43. V prejednávanom spore priemerný zárobok sa zisťuje v druhom kalendárnom štvrťroku (od 1.5.2010), preto je rozhodujúcim obdobím pre určenie priemerného zárobku prvý kalendárny štvrťrok roku 2010, t.j. mesiace 1/ až 3/2010.

44. Povinnosťou súdu bude preto zistiť priemerný zárobok žalobkyne za prvý štvrťrok 2010, vychádzajúc z predložených mzdových listov žalobkyne za 1. štvrťrok 2010 a z tohto určiť náhradu mzdy žalobkyne za obdobie od 1.5.2010 do 5.5.2010. Pokiaľ tento priemerný zárobok bude vyšší, než z ktorého si nárok uplatnila žalobkyňa, je súd jej návrhom viazaný a bude vychádzať zo sumy priemerného zárobku uplatneného žalobkyňou, t.j. 1.054,50 €. Nie je vylúčené určenie priemerného zárobku na prvý štvrťrok 2010 ani zhodným tvrdením sporových strán tak, ako to bolo pri rozhodovaní v súvislosti s nárokom za obdobie od 6.5.2010 do budúcnosti, kedy žalovanou určený priemerný mesačný zárobok za prvý štvrťrok 2010 predstavoval 1.211 € (v druhom štvrťroku 2010 žalobkyňa nemala žiaden príjem, lebo prácu nevykonávala, preto tento zárobok môže byť aj pravdepodobným zárobkom za druhý štvrťrok 2010) a žalobkyňa túto sumu priemerného zárobku nenamietala, pričom sa domáhala priznania náhrady v nižšej výške než bol ustálený jej priemerný mesačný zárobok.

45. Pokiaľ súd prvej inštancie nárok žalobkyne za vyššie uvedené obdobie zamietol z dôvodu, že titulom prekážok v práci na strane zamestnávateľa jej tento nárok neprislúcha, keďže nároky z neplatného rozviazania pracovného pomeru sú osobitnými nárokmi, jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, čím je daný dôvod pre zrušenie rozsudku v zmysle ust. § 389 ods. 1 písm. c/ CSP.

46. V časti priznania nároku na náhradu mzdy za obdobie od 6.5.2010 do 30.4.2011, t.j. 12 497,50 € rozsudok nebol predmetom odvolacieho prieskumu a v tejto časti nadobudol právoplatnosť.

47. Vo výroku o priznaní náhrady mzdy titulom neplatného skončenia pracovného pomeru za obdobie od 1.5.2011 do 19.4.2013 v sume 15.357,30 € je rozhodnutie súdu vecne správne a nie je naplnený odvolací dôvod namietaný žalovanou, t.j. že v tejto časti súd vec nesprávne právne posúdil, ak neaplikoval ust. § 79 ods. 2 Zákonníka práce a na žiadosť žalobkyne náhradu mzdy za toto obdobie nepriznal.

48. Na tomto mieste odvolací súd uvádza, že žalobkyňa má nárok na náhradu mzdy titulom neplatného rozviazania pomeru iba do 19.4.2013, kedy nadobudol právoplatnosť rozsudok súdu o určení neplatnosti výpovede, preto po tomto dni jej už uvedený nárok neprináleží a v tejto časti bude potrebné žalobu zamietnuť. Keďže však za mesiac apríl 2013 doposiaľ žalobkyňa nebola priznaná náhrada mzdy v plnej výške, ale iba vo výške 330,74 €, ktorá nepresahuje nárok prislúchajúci do 19.4.2013, nebol dôvod, aby odvolací súd v tejto časti rozsudok menil a žalobu zamietol. Povinnosťou prvoinštančného súdu bude však určiť náhradu mzdy za mesiac apríl iba do 19.4.2013 a priznať iba túto pomernú časť a v prevyšujúcej časti uplatneného nároku za obdobie od 20.4.2013 do 30.4.2013 následne žalobu zamietnuť.

49. Z rovnakých dôvodov, pre ktoré odvolací súd potvrdzuje rozsudok vo výroku o priznaní náhrady mzdy titulom neplatného skončenia pracovného pomeru od 1.5.2011 do 19.4.2013, zrušuje rozsudok

vo výroku o zamietnutí žaloby v časti nepriznania náhrady mzdy za obdobie od 1.3.2012 do 19.4.2013, preto dôvody potvrdenia vo vyššie uvedenej časti a zrušenia zamietavej časti uvádza spoločne.

50. V prvom rade odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že titulom neplatného rozviazania pracovného pomeru vznikol žalobkyni nárok na náhradu mzdy až dňom 1.7.2010, teda až po uplynutí výpovednej doby, a to bez ohľadu na to, že oznámenie o tom, že trvá na ďalšom zamestnaní, doručila žalovanej už počas výpovednej doby dňa 6.5.2010. Vychádzajúc z tohto záveru, žalobkyňa má nárok na náhradu mzdy titulom neplatného rozviazania po dobu 12 mesiacov v zmysle ust. § 79 ods. 2 Zákonníka práce, ktorú náhradu nie je možné zo žiadnych dôvodov znížiť, resp. nepriznať. Takto jej patrí plná náhrada mzdy za obdobie od 1.7.2010 do 30.6.2011 a v tomto období neprichádza do úvahy jej krátene.

51. Pokiaľ ide o obdobie od 1.5.2011 do 19.4.2013, t.j. do právoplatného skončenia konania o neplatnosť výpovede, súd na právne posúdenie veci síce použil ustanovenie správneho právneho predpisu, t.j. § 79 ods. 1, 2 Zákonníka práce v znení účinnom do 31.8.2011, avšak citované ustanovenie nesprávne aplikoval na prejednanú vec, pokiaľ ide o náhradu mzdy za obdobie od 1.3.2012 do 19.4.2013, keď túto nepriznal v plnej výške.

52. Priznaná náhrada mzdy za obdobie od 1.5.2011 do 19.4.2013 (predmetom odvolacieho prieskumu nebola náhrada mzdy od 6.5.2010 do 30.4.2011 - poznámka odvolacieho súdu) vychádza z priemerného zárobku žalobkyne, určeného zhodným tvrdením strán sporu -1211 €, pričom žalobkyňa si uplatnila náhradu v nižšej výške, preto správne súd jej návrh neprekročil.

53. Podľa ust. § 79 ods. 1,2 Zákonníka práce ak zamestnávateľ dal zamestnancovi neplatnú výpoveď alebo ak s ním neplatne skončil pracovný pomer okamžite alebo v skúšobnej dobe a ak zamestnanec oznámil zamestnávateľovi, že trvá na tom, aby ho naďalej zamestnával, jeho pracovný pomer sa nekončí, s výnimkou, ak súd rozhodne, že nemožno od zamestnávateľa spravodlivo požadovať, aby zamestnanca naďalej zamestnával. Zamestnávateľ je povinný zamestnancovi poskytnúť náhradu mzdy. Táto náhrada patrí zamestnancovi v sume jeho priemerného zárobku odo dňa, keď oznámil zamestnávateľovi, že trvá na ďalšom zamestnaní, až do času, keď mu zamestnávateľ umožní pokračovať v práci alebo ak súd rozhodne o skončení pracovného pomeru. Ak celkový čas, za ktorý by sa mala zamestnancovi poskytnúť náhrada mzdy, presahuje 12 mesiacov, môže súd na žiadosť zamestnávateľa jeho povinnosť nahradiť mzdu za čas presahujúci 12 mesiacov primerane znížiť, prípadne náhradu mzdy zamestnancovi vôbec nepriznať.

54. Z vyššie citovaného ustanovenia vyplýva, že základným predpokladom trvania pracovného pomeru je oznámenie zamestnanca, že trvá na tom, aby ho ďalej zamestnával, čo v prejednanom spore bolo uskutočnené ešte počas výpovednej lehoty dňa 6.5.2010.

55. Na oznámenie zamestnanca o tom, že trvá na tom, aby ho zamestnávateľ naďalej zamestnával, sa viaže ďalšie trvanie pracovného pomeru o neplatnom skončení pracovného pomeru s výnimkou prípadu, ak súd rozhodne o skončení pracovného pomeru z dôvodu, že nemožno od zamestnávateľa spravodlivo požadovať, aby zamestnanca naďalej zamestnával.

56. Ak celkový čas, za ktorý by sa mala zamestnancovi poskytnúť náhrada mzdy, presahuje 12 mesiacov, môže súd na žiadosť zamestnávateľa jeho povinnosť nahradiť mzdu za čas presahujúci 12 mesiacov primerane znížiť, prípadne náhradu zamestnancovi vôbec nepriznať. Pri neplatnom skončení pracovného pomeru je teda zamestnávateľ povinný zamestnancovi uhradiť náhradu mzdy v plnej výške za 12 mesiacov. Túto náhradu nie je možné znížiť ani nepriznať a táto náhrada má povahu satisfakcie za neplatne skončený pracovný pomer.

57. V prejednanom spore ide o náhradu mzdy od 1.7.2010 do 30.6.2011, ktorú je potrebné priznať v plnej výške bez akejkoľvek možnosti ju krátiť, ako na to odvolací súd poukázal už vyššie.

58. Aj keď v zmysle citovaného ustanovenia § 79 ods. 1 Zákonníka práce patrí zamestnancovi náhrada mzdy odo dňa oznámenia zamestnávateľovi, že trvá na ďalšom zamestnaní, týmto dňom môže byť najskôr prvý deň potom, ako sa pracovný pomer na základe neplatného rozviazania pracovného pomeru mal skončiť, keďže do konca výpovednej lehoty, resp. do konca trvania pracovného pomeru patrí zamestnancovi mzda za výkon práce (§ 118 a nasl. Zákonníka práce) a v prípade, že zamestnancovi

práca v tomto období nie je pridelovaná, patrí mu náhrada mzdy podľa ustanovení § 134 a nasl. Zákonníka práce pre prekážky na strane zamestnávateľa.

59. V prejednávanej spore, aj keď žalobkyňa oznámila žalovanej, že trvá na tom, aby ju ďalej zamestnávala, dňa 6.5.2010, náhrada mzdy v zmysle ust. § 71 ods. 1 Zákonníka práce titulom neplatného skončenia pracovného pomeru jej patrí až od 1.7.2010, keďže pracovný pomer mal v dôsledku neplatnej výpovede skončiť dňom 30.6.2010, a teda za dobu výpovednej doby patrí jej náhrada mzdy titulom prekážok v práci na strane zamestnávateľa.

60. Po uplynutí lehoty dvanástich mesiacov zníženie alebo nepriznanie náhrady mzdy na žiadosť zamestnávateľa prichádza do úvahy iba výnimočne, ak by výkon práva podľa § 79 ods. 1 Zákonníka práce bol v rozpore s dobrými mravmi, t.j. zásadou vyjadrenou v článku 2 Základných zásad Zákonníka práce, že výkon práv a povinností vyplývajúcich z pracovnoprávných vzťahov musí byť v súlade s dobrými mravmi a nikto nesmie tieto práva a povinnosti zneužívať na škodu druhého účastníka pracovnoprávneho vzťahu alebo spoluzamestnancov.

61. Takýto výklad je ústavne súladný nielen z dôvodu, že chráni hodnotu slobody konania, vyjadrenú v článku 2 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky (v zmysle ktorého každý môže konať, čo nie je zákonom zakázané a nikoho nemožno nútiť, aby konal niečo, čo zákon neukladá), ale aj z dôvodu, že rešpektuje zároveň najvyššobecnějšíu hodnotu právneho štátu, a to hodnotu spravodlivosti. Tejto hodnote zodpovedá poskytnutie ochrany proti bezpráviu a naplnenie všeobecných právnych zásad, podľa ktorých každý je povinný znášať dôsledky svojho protiprávneho konania a nikto nemôže mať prospech z vlastnej nepoctivosti. To znamená, že § 79 ods. 2 Zákonníka práce nemôže byť aplikovaný takým spôsobom, aby sa tým prakticky negovalo poskytnutie ochrany zamestnancovi, vyplývajúcej z odseku 1 tohto ustanovenia a aby sa vyplatilo konať protiprávne (viď uznesenie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 6 Cdo 157/2010 zo dňa 14.9.2011).

62. Ako už bolo vyššie uvedené, náhrada mzdy podľa § 79 ods. 2 Zákonníka práce nemá charakter ekvivalentu mzdy, ktorú si zamestnanec nemohol zarobiť preto, že mu zamestnávateľ neumožnil vykonávať prácu, na ktorú sa zaviazal podľa pracovnej zmluvy a ktorú bol aj schopný a ochotný vykonávať, ale má charakter satisfakcie voči zamestnancovi a súčasne sankcie voči zamestnávateľovi, ktorý v rozpore s právnymi predpismi neplatne skončil pracovný pomer so zamestnancom.

63. Nepriznanie náhrady mzdy zamestnancovi za obdobie presahujúce 12 mesiacov prichádza do úvahy iba za predpokladu, že uplatnenie nároku zamestnanca na náhradu mzdy až do dňa rozhodnutia súdu o skončení pracovného pomeru, resp. do času, keď mu zamestnávateľ umožní pokračovať v práci, by bolo zneužitím jeho práva na náhradu mzdy vyplývajúceho z ust. § 79 ods. 1 Zákonníka práce.

64. O takúto situáciu by mohlo ísť, ak by bol zamestnaný u iného zamestnávateľa na mieste zodpovedajúcom jeho kvalifikácii a zdravotnému stavu a dosahoval by tam zárobok porovnateľný so zárobkom zamestnávateľa, ktorý s ním neplatne skončil pracovný pomer alebo mohol by byť takto zamestnaný a bez vážneho dôvodu túto príležitosť zabezpečiť si príjem zo zamestnania nevyužil, spoliehajúc sa na povinnosť zamestnávateľa nahradiť mu mzdu.

65. Dôkazné bremeno na preukázanie skutočností pre rozhodnutie súdu o znížení, resp. nepriznaní náhrady mzdy spočíva na zamestnávateľovi, ktorý musí preukázať, že sú tu skutočnosti, pre ktoré by priznanie náhrady mzdy za čas presahujúci 12 mesiacov bolo v rozpore s dobrými mravmi.

66. Vychádzajúc z vyššie uvedeného nemožno požadovať od žalobkyne preukázanie splnenia povinnosti aktívneho hľadania si zamestnania, lebo zo Zákonníka práce ani z iného právneho predpisu takáto povinnosť žalobkyne nevyplýva.

67. Interpretácia ust. § 79 ods. 2 Zákonníka práce, vychádzajúca z predpokladu povinnosti zamestnanca, s ktorým bol neplatne skončený pracovný pomer, zapojiť sa do práce u iného zamestnávateľa, je v rozpore s uvedeným článkom 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, pretože takáto povinnosť neexistuje. Z neexistujúcej povinnosti preto nemožno vyvodzovať pre zamestnanca nepriaznivé dôsledky v podobe zníženia, prípadne nepriznania náhrady mzdy (viď uznesenie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 6 Cdo 157/2010 zo dňa 14.9.2011).

68. Otázku, prečo sa zamestnanec po neplatnom skončení pracovného pomeru nezapojil do práce, je potrebné posudzovať výlučne z hľadiska článku 2 Základných zásad Zákonníka práce a jeho zapojenie do práce zohľadniť iba z hľadiska, či nešlo o konanie, ktoré je zneužitím jeho práva z pracovnoprávných vzťahov. Ustanovenie § 79 ods. 2 Zákonníka práce teda je potrebné aplikovať takým spôsobom, aby sa tým nenegovalo poskytnutie ochrany zamestnancovi vyplývajúce z odseku 1 tohto zákonného ustanovenia a aby pre zamestnávateľa nebolo „výhodným“ konať protiprávne, spoliehajúc sa práve na možnosť súdnou cestou dosiahnuť nepriznanie náhrady mzdy.

69. Vychádzajúc z vyššie uvedeného výkladu je zrejmé, že ako dôvod pre zníženie, resp. nepriznanie náhrady mzdy nie je možné uplatňovať konanie alebo správanie žalobkyne, v ktorom žalovaná vidí porušenie pracovnej disciplíny, pričom však tieto neboli sankcionované platným skončením pracovného pomeru. Poukazovanie na opakované porušenie pracovnej disciplíny počas trvania pracovného pomeru, ktoré zamestnávateľ neuplatní ako dôvod pre skončenie pracovného pomeru zákonom predpísaným spôsobom, je pre rozhodovanie o nárokoch z neplatného skončenia pracovného pomeru bez právneho významu. Správny je preto záver súdu prvej inštancie, že žalovanou vytýkané konanie žalobkyne, ktorým došlo k porušeniu dobrých mravov - falšovanie listiny žalobkyňou, jej hrubé správanie na rade rodičov a uzatváranie nevýhodných zmlúv pre žalovanú, mohli byť dôvodom pre skončenie pracovného pomeru, pokiaľ dosiahli zákonom predpísanú intenzitu, avšak nemožno ich uplatniť ako dôvody pre zníženie, resp. nepriznanie náhrady mzdy titulom neplatného skončenia pracovného pomeru, ktorého neplatnosť zaviniła žalovaná.

70. Rozhodnutie súdu prvej inštancie je preto vecne správne, ak tieto žalovanou namietané dôvody neaplikoval ako dôvody pre nepriznanie, resp. zníženie náhrady mzdy titulom neplatného skončenia pracovného pomeru po uplynutí 12 mesiacov.

71. Zároveň je však potrebné uviesť, že ani poberanie starobného dôchodku žalobkyňou nie je dôvodom pre zníženie, resp. nepriznanie náhrady mzdy žalobkyne a vzhľadom na možnosť súbehu starobného dôchodku a príjmu z pracovného pomeru podľa platných právnych predpisov Slovenskej republiky nemožno hodnotiť uplatnenie nároku žalobkyňou na náhradu mzdy z neplatného rozviazania pracovného pomeru aj po dobu, keď už poberala starobný dôchodok, ako zneužitie jej práva na náhradu mzdy vyplývajúceho z ust. § 79 ods. 1 Zákonníka práce.

72. Zákon 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení nevyklučuje súbeh starobného dôchodku a príjmu z pracovného pomeru a v súčasných ekonomických podmienkach je bežnou praxou zamestnávanie poberateľov starobných dôchodkov, a to aj v oblasti školstva. Poberanie starobného dôchodku nie je prekážkou pre výkon práce v pracovnom pomere a osoba, ktorej vznikne nárok na vyplácanie starobného dôchodku, nemusí sa rozhodovať medzi tým, či sa stane poberateľom starobného dôchodku alebo či bude naďalej v pracovnom pomere a bude poberať príjem z tohto pracovného pomeru. Poberateľ starobného dôchodku môže teda naďalej vykonávať prácu v pracovnom pomere bez obmedzenia a v tej súvislosti aj poberať mzdu vrátane náhrady mzdy v prípade, že mu takýto nárok vznikne v zmysle Zákonníka práce s ohľadom na existujúci pracovný pomer. Právo na vyplácanie starobného dôchodku podľa predpisov o sociálnom zabezpečení nemôže konzumovať ústavou garantované právo na prácu a slobodnú voľbu zamestnania, ani právo na náhradu mzdy pri neplatnom rozviazaní pracovného pomeru zamestnávateľom podľa pracovnoprávných predpisov.

73. Z hľadiska možnosti zníženia, resp. nepriznania náhrady mzdy z neplatného rozviazania pracovného pomeru za čas, kedy zamestnanec už poberá starobný dôchodok, je rozhodujúca iba tá skutočnosť, či zamestnanec má záujem aj po neplatnom skončení pracovného pomeru o výkon pracovnej činnosti napriek priznanému starobnému dôchodku v pracovnom pomere, ktorý bol neplatne skončený. Rozhodujúcim je z tohto hľadiska čas vyhlásenia rozhodnutia o určení neplatnosti rozviazania pomeru, teda okolnosť, či v tom čase zamestnanec trval alebo netrval na ďalšom zamestnávaní. Iba v prípade, že zamestnanec netrval na ďalšom zamestnávaní, nastáva právna fikcia skončenia pracovného pomeru dohodou. Rozhodujúca je tiež skutočnosť, či v čase vyhlásenia rozsudku o určení neplatnosti skončenia pracovného pomeru zamestnanec je schopný a ochotný prácu ďalej vykonávať. Samotná okolnosť priznania starobného dôchodku bez ďalšieho neznamena, že zamestnávateľ na ďalšom zamestnávaní netrvá.

74. V prejednávanej veci žalobkyňa v čase vyhlásenia rozsudku trvala na tom, aby ju žalovaná naďalej zamestnávala a po právoplatnom skončení konania o neplatnosť výpovede prejavila záujem naďalej u žalovanej pracovať, čo však jej nebolo umožnené, bola jej vyplatená náhrada mzdy z titulu prekážok v práci a následne jej opätovne bola daná výpoveď.

75. Vychádzajúc z takto zisteného skutkového stavu rozhodol súd prvej inštancie vecne nesprávne, pokiaľ žalobkyni krátil náhradu mzdy titulom neplatného skončenia pracovného pomeru za obdobie od 1.3.2012 do 19.4.2013. Žalobkyni aj za toto obdobie od 1.3.2012 do 19.4.2013 patrí plná náhrada mzdy, táto jej však nepatrí od 20.4.2013 do 30.4.2013, keďže v tom čase už vznikla povinnosť žalovanej umožniť žalobkyni nástup do práce a keďže pracovný pomer trval, nemožno sa za toto obdobie po právoplatnosti rozsudku súdu domáhať nárokov z neplatného rozviazania pracovného pomeru.

76. Povinnosťou súdu po zrušení veci bude teda žalobkyni priznať plnú náhradu mzdy z neplatného rozviazania pracovného pomeru od 1.3.2012 do 19.4.2013, pričom naďalej bude vychádzať z priemerného zárobku za druhý štvrtrok 2010, keďže priemerný zárobok sa zisťuje od 1.7.2010 a z tohto priemerného zárobku sa vychádza po celú dobu, po ktorú zamestnancovi tento nárok patrí. Súd teda zistí pravdepodobný priemerný zárobok žalobkyne za druhý štvrtrok roku 2010, pričom ako už bolo uvedené vyššie, týmto pravdepodobným zárobkom je zárobok zistený z prvého štvrtroka 2010 a za situácie, že žalobkyňa si uplatňuje nárok v nižšej výške, nie je možný jej návrh prekročiť. Za mesiac apríl 2013 je však možné priznať iba alikvotnú časť do 19.4.2013.

77. Vecne nesprávne je rozhodnutie súdu aj v časti priznania úroku z omeškania zo súm, ako sú tieto špecifikované v jeho výroku, avšak z iných, než žalovanou namietaných dôvodov, preto odvolací súd rozsudok aj v tejto napadnutej vyhovujúcej časti zrušil a vracia vec súdu na ďalšie konanie.

78. Žalovaná v odvolaní argumentovala tým, že úroky z omeškania z priznanej náhrady mzdy nie je možné priznať, pretože Zákonník práce úroky z omeškania neupravuje a subsidiarita ust. § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka s poukazom na ust. § 1 ods. 4 Zákonníka práce, je vylúčená.

79. Táto otázka však už bola súdnou praxou vyriešená (viď napr. rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp.zn. 1 Cdo 116/2008, 6 Cdo 246/2010, 2 Cdo 76/2011, 5 M Cdo 8/2012) v tom zmysle, že k omeškaniu na strane zamestnávateľa s plnením náhrady mzdy pri neplatnom rozviazaní pracovného pomeru dochádza u jednotlivých náhrad miezd spravidla za ten ktorý mesiac podľa toho, kedy u nich nastala splatnosť a pri rozhodovaní o úrokoch z omeškania je potrebné postupovať podľa občianskoprávných predpisov, keďže Zákonník práce neupravuje výšku úrokov z omeškania. Nevyplatenie náhrady mzdy v lehote splatnosti má teda za následok omeškanie s možnosťou požadovať úroky z omeškania vo výške ustanovenej pre občianskoprávne vzťahy. Pri omeškani s náhradou mzdy z neplatného rozviazania pracovného pomeru platí preto výška úrokov z omeškania určená nariadením vlády 87/1995 Z.z. pre omeškanie s plnením peňažného dlhu. Omeškanie pritom nastáva uplynutím lehoty splatnosti, ktorá je určená v ust. § 129 ods. 1 Zákonníka práce a pokiaľ ide o náhradu mzdy v ust. § 132 Zákonníka práce, v zmysle ktorého sa ust. § 129 rovnako vzťahuje aj na náhradu mzdy.

80. V zmysle ust. § 129 ods. 1 Zákonníka práce mzda je splatná pozadu za mesačné obdobie, a to najneskôr do konca nasledujúceho kalendárneho mesiaca, ak sa v kolektívnej zmluve alebo v pracovnej zmluve nedohodnú inak.

81. V zmysle ust. § 132 Zákonníka práce ust. § 129 až § 131 sa vzťahujú rovnako aj na náhradu mzdy a náhradu za čas pracovnej pohotovosti, ak ide o splatnosť, výplatu a vykonávanie zrážok.

82. Vychádzajúc z vyššie citovaných zákonných ustanovení k omeškaniu na strane zamestnávateľa s plnením náhrady mzdy pri neplatnom rozviazaní pracovného pomeru dochádza u jednotlivých mesačných náhrad miezd spravidla za ten ktorý mesiac podľa toho, kedy u nich nastala splatnosť.

83. V zmysle § 1 ods. 4 cit. Zákonníka práce, ak tento zákon v prvej časti neustanovuje inak, vzťahuje sa na tieto právne vzťahy Občiansky zákonník.

84. Aj keď Zákonník práce neobsahuje osobitné ustanovenia o následkoch omeškania s plnením, vychádzajúc z jeho znenia § 1 ods. 4 je potrebné aplikovať všeobecné ustanovenia Občianskeho zákonníka o záväzkových vzťahoch, medzi ktoré patrí aj ust. § 517 o omeškaní s plnením.

85. V zmysle ust. § 517 ods. 1 prvej vety Občianskeho zákonníka dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

86. V zmysle ust. § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

87. V zmysle ust. § 3 nariadenia vlády 87/1995 Z.z. v znení účinnom do 31.1.2013 výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu. Ak sa počas trvania omeškania zmení základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky a ak je to pre veriteľa výhodnejšie, výška úrokov z omeškania je o 7 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu príslušného kalendárneho polroka, v ktorom trvá omeškanie; táto základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky sa použije počas celého tohto polroka.

88. Podľa ust. § 3 nariadenia vlády 87/1995 Z.z. v znení účinnom od 1.2.2013 výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

89. Podľa ust. § 10c citovaného nariadenia vlády, ak záväzkový vzťah vznikol pred 1.2.2013, výška úrokov z omeškania sa riadi podľa predpisov účinných k 31.1.2013 aj za dobu omeškania po 31.1.2013.

90. V prejednávanej spore žalobkyňa si neuplatnila úroky z omeškania z náhrady mzdy za dobu výpovednej lehoty, ale až z náhrady mzdy titulom neplateného skončenia pracovného pomeru, t.j. počnúc mzdou za mesiac júl 2010 až apríl 2013, a to tak, že tento úrok z omeškania si uplatnila od prvého dňa mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom bola splatná mzda (napr. mzda za júl 2010 bola splatná do 31.8.2010, preto je úrok z omeškania uplatnený od 1.9.2010 atď. až do náhrady mzdy za mesiac apríl 2013, ktorá bola splatná do 31.5.2013, a preto v tejto je uplatnený úrok z omeškania od 1.6.2013 do zaplatenia).

91. Výrok rozsudku o priznaní úrokov z omeškania nie je dostatočne určitý a v tejto časti je rozsudok súdu aj čiastočne nepreskúmateľný. Nie je zrejmé, prečo súd priznal úrok za obdobie od 1.3.2011 do zaplatenia a od 1.4.2011 do zaplatenia aj zo sumy 1.054,45 € a aj zo sumy 1.058 €, prečo od 1.9.2011 do zaplatenia, od 1.10.2011 do zaplatenia, od 1.11.2011 do zaplatenia a od 1.12.2011 do zaplatenia priznal úrok iba vo výške 9,25% a nie vo výške 9,5%, pokiaľ ide o úrok z omeškania za obdobie od 1.1.2012 vo výške 9,25% zo sumy 1.058 €, nie je uvedená doba, do kedy má byť tento úrok zaplatený a v celom výroku chýba vymedzenie, že ide o ročný úrok.

92. Vzhľadom na skutočnosť, že výrok rozsudku je v tejto časti nedostatočne určitý a zmätočný a zároveň súd bude v konaní po zrušení veci priznávať ešte ďalšie náhrady mzdy, opätovne rozhodne o uplatnenom úroku z omeškania od 1.9.2010 až do zaplatenia z jednotlivých mesačných náhrad mzdy až do zaplatenia tak, že vo výroku rozsudku uvedie výšku úroku z omeškania s uvedením, že ide o ročný úrok z omeškania, sumu, z ktorej tento úrok priznáva, dátum od kedy tento úrok priznáva a dátum do kedy tento úrok priznáva a pokiaľ ide o výšku tohto úroku, svoje rozhodnutie odôvodní tak, aby bolo preskúmateľné a mohlo byť predmetom odvolacieho prieskumu.

93. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd zrušil rozsudok vo výroku o zaplatení príslušenstva, t.j. úrokov z omeškania a v zrušenom rozsahu vracia vec súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

94. Sumarizujúc vyššie uvedené, predmetom ďalšieho konania po zrušení veci bude:

- Náhrada mzdy na obdobie od 1.5.2010 do 5.5.2010

- Zvyšok náhrady mzdy od 1.3.2012 do 30.4.2013, pričom titulom neplatného skončenia pracovného pomeru patrí len do 19.4.2013
- Úroky z omeškania.

95. Vychádzajúc z vyššie uvedeného, na základe tohto rozsudku je žalovaná povinná zaplatiť žalobkyni istinu 27 854,80 € (titulom nároku na náhradu mzdy od 6.5.2010 do 28.2.2012 v plnej výške a od 1.3.2012 do 19.4.2013 v krátenej výške) , nárok žalobkyne na zaplatenie náhrady mzdy za mesiac apríl 2010 je zamietnutý a o zvyšku nároku (ako je vyššie špecifikovaný) bude rozhodnuté v ďalšom konaní.

96. V novom rozhodnutí súd opätovne rozhodne aj o trovách celého konania, vrátane trov konania o určení neplatnosti výpovede, ako aj o povinnosti žalovanej zaplatiť súdny poplatok za konanie o neplatnosť skončenia pracovného pomeru, ako aj konanie o náhradu mzdy.

97. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 poslednej vety CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie,

lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).